

Löneväxling

Kommun och region

Som kommun- och regionanställd har du möjlighet att komma överens med arbetsgivaren om att växla lön till pension. Du kan välja om du vill löneväxla till ett separat sparande med samma låga avgifter som för den ordinarie tjänstepensionen. Löneväxling bör dock endast ske för inkomster över en viss nivå. I annat fall riskerar du att lagstadgade allmänna förmåner försämras. Med det här faktabladet vill vi informera dig om vad det innebär att löneväxla till pension.

Vad är löneväxling?

Att löneväxla till pension innebär att du, genom att göra avdrag på bruttolönen, avstår lön som istället betalas in till en pensionsförsäkring. Eftersom arbetsgivaren betalar lägre skatt på pensionspremier än på lön, finns det utrymme för arbetsgivaren att utan kostnadsökning skjuta till extra pengar när du växlar lön till pension. Ur ett kostnadsneutralt perspektiv är skillnaden 5–6 procent mellan lön och pension. På varje hundralapp som löneväxlas kan det alltså finnas möjlighet att få ca 105–106 kr i pensionspremie, men endast om du kommer överens med din arbetsgivare om det.

Bra att veta om basbelopp

Inkomstbasbelopp	Årslön (kr)	Motsvarande månadslön (kr)
8,07*	599 601	49 967
7,5*	557 250	46 438

* Inkomstbasbeloppet för 2023 är 74 300 kr.

Prisbasbelopp	Årslön (kr)	Motsvarande månadslön (kr)
10*	525 000	43 750

* Prisbasbeloppet för 2023 är 52 500 kr.

Var placeras det löneväxlade beloppet

Det finns möjlighet att löneväxla till en separat försäkring till samma fördelaktiga utbud och avgifter som gäller för tjänstepension i övrigt för kommun- och regionanställda. Du kan därmed välja om löneväxlade belopp ska föras till samma försäkring som den ”ordinarie” tjänstepensionen eller till en separat försäkring. Vissa arbetsgivare har erbjudit separat sparande hos försäkringsgivare utanför systemet, men då till högre avgifter och oklar flytträtt. Om du har sådan försäkring bör du överväga att i fortsättningen låta löneväxlade belopp istället placeras i separat sparande inom systemet för att sparandet ska omfattas av låga avgifter och flytträtt. Kontakta din arbetsgivare för besked om hur du gör i dessa fall.

Allmän pensionsavgift

Allmän pensionsavgift är den avgift du själv betalar till din lagstadgade allmänna pension. Pensionsavgiften är inte pensionsgrundande. Den tas ut på inkomster upp till 8,07 inkomstbasbelopp och dras ifrån inkomsten innan pensionsgrundande inkomst beräknas. När den allmänna pensionsavgiften, som är 7 procent, dras ifrån en inkomst på 8,07 inkomstbasbelopp återstår 7,5 inkomstbasbelopp vilken är den högsta pensionsgrundande årsinkomsten.

Om du överväger att löneväxla och har frågor bör du kontakta ditt fackförbund.

Se upp för löneväxling!

Löneväxling bör du endast göra för inkomster över en viss nivå. Om du sänker din bruttolön under denna nivå påverkas den allmänna pensionen negativt. Gränsen går vid 8,07 inkomstbasbelopp som 2023 motsvarar en månadslön på ca 50 000 kr.

Eftersom inkomstbasbeloppet ändras varje år är det viktigt att du har god marginal redan från början eller inför varje årsskifte kontrollerar att inkomsten efter löneväxling inte blir lägre än 8,07 inkomstbasbelopp. I så fall bör du minska det löneväxlade beloppet eller upphöra med löneväxling.

Även t.ex. sjukpenning och föräldrapenning blir lägre, men först om löneväxling sker för bruttolöner under 10 prisbasbelopp. Det motsvarar en månadslön på ca 44 000 kr. Om du löneväxlar och blir långvarigt sjuk och din månadslön hamnar under ca 50 000 kr efter löneväxling bör du upphöra med löneväxlingen för att inte efter försämra din allmänna pension.

När är det fördelaktigt?

Du som tjänar mer än 50 000 kr i månaden med god marginal kan tjäna på att växla lön mot pension, men då måste flera kriterier vara uppfyllda (se checklista på nästa sida).

CHECKLISTA

– att tänka på vid lönevaxling

Det kan vara fördelaktigt att lönevaxla för dig som har lön över 50 000 kr i månaden (2023). Du bör dock tänka på följande:

- Bruttolönen efter lönevaxling får inte hamna under 50 000 kr i månaden eftersom lagstadgad allmän pension då påverkas negativt.
- Tänk på att inkomstbasbeloppet ändras vid varje årsskifte. Bevaka därför att din inkomst inte hamnar under 8,07 inkomstbasbelopp kommande år eller ha en god marginal från början.
- Se till att ha en skriftlig överenskommelse med arbetsgivaren om lönevaxling.
- Överenskommelsen bör innehålla:
 - Att din bruttolön *före* lönevaxling utgör underlag för beräkning av avtalsförmåner och tjänstepension samt när du förhandlar om löneförhöjning. Annars riskerar du att få lägre sjuklön, semesterlön, tjänstepension och lägre löneförhöjning. Då skulle istället arbetsgivaren tjäna på att du lönevaxlar.
 - Att du får ca 5–6 procent extra, det vill säga omkring 105–106 kr per lönevaxlad hundralapp. Eftersom arbetsgivaren betalar lägre skatt för pensionspremier än för lön bör ambitionen vara att det i vart fall blir kostnadsneutralt för arbetsgivaren och att mellanskillnaden tillfaller dig.
 - Att det är en kort uppsägningstid på maximalt 3 månader för lönevaxlingen och att uppsägning kan ske när helst under året. Om du exempelvis blir långtidssjuk kan du behöva upphöra med lönevaxlingen om din lön hamnar under 8,07 inkomstbasbelopp.
 - Att lönevaxlat belopp inte placeras hos försäkringsgivare eller försäkring utanför systemet till höga avgifter och oklar flytträtt. Du kan välja att placera lönevaxlade belopp i ett separat sparande med samma fördelaktiga utbud, låga avgifter och möjlighet att flytta kapitalet till annan försäkringsgivare. Om du inte väljer separat sparande placeras de lönevaxlade beloppen i samma försäkring som den ordinarie tjänstepensionen.

FÖRBUND I SAMVERKAN

Offentliganställdas förhandlingsråd (OFR) är en uppdragsstyrd förhandlingsorganisation som samlar tretton fackförbund inom offentlig sektor.

- Vi utför förhandlingsuppdrag.
- Vi utreder och utvärderar frågor som är av intresse för förbunden.
- Vi bevakar och rapporterar om relevanta arbetsmarknadsfrågor.
- Vi samordnar förbundsövergripande informationsinsatser.
- Vårt kansli är en aktiv mötesplats.

OFRs medlemsförbund: Sveriges Lärare, Vision, Vårdförbundet, Fackförbundet ST, Akademikerförbundet SSR, Sveriges läkarförbund, Polisförbundet, Ledarna, Officersförbundet, Försvarsförbundet, Tull-Kust, Förbundet Reservofficerarna och Fackförbundet Scen & Film.

Mer information hittar du på ofr.se

OFR
Offentliganställdas
Förhandlingsråd